

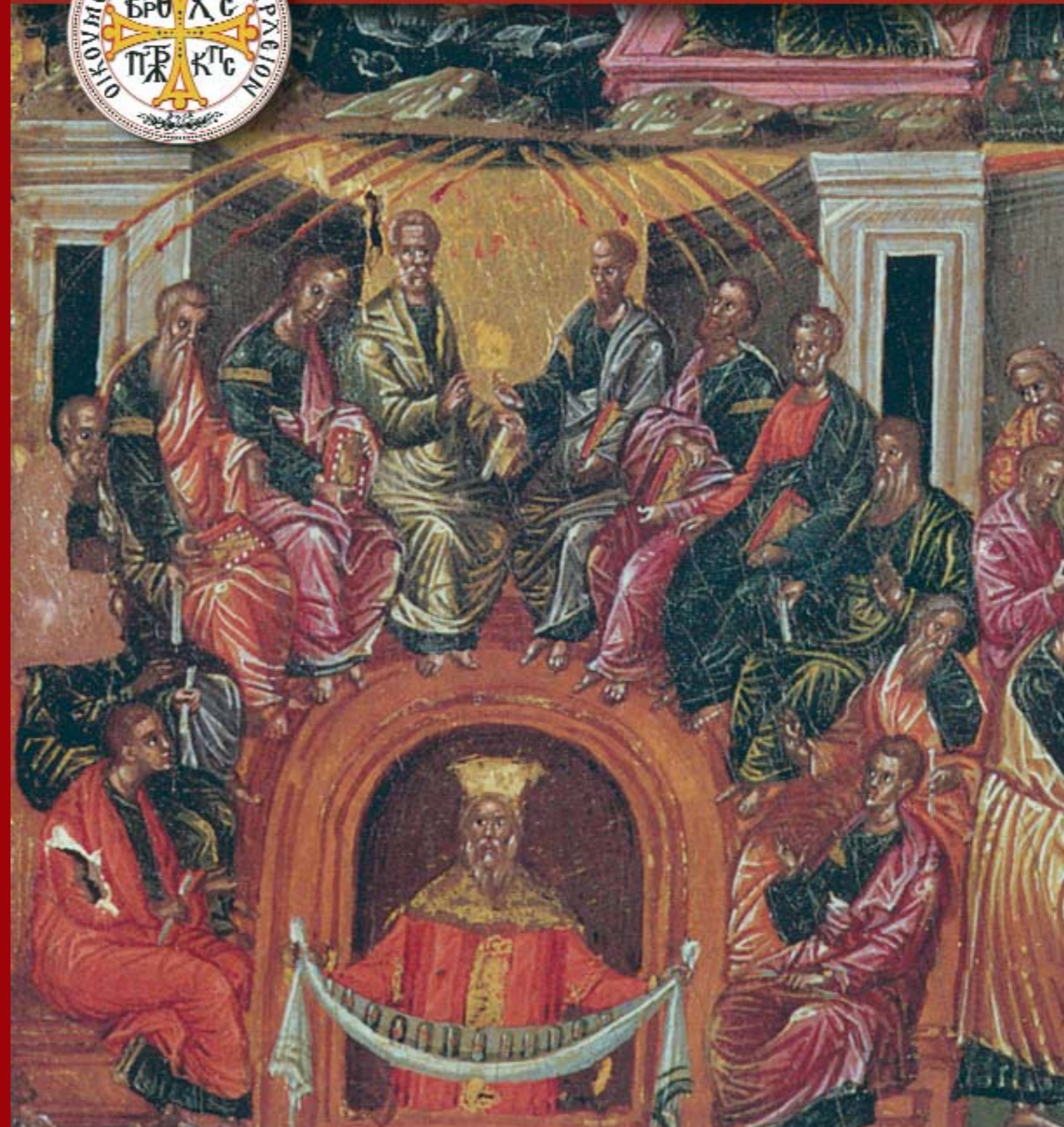
ΕΝΗΜΕΡΩΣΙΣ

Δελτίον Οικουμενικῆς Ἐπικαιρότητος

ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β' ΕΤΟΣ Δ' (10^ο) ΜΑΪΟΣ - ΙΟΥΝΙΟΣ 2005 ΤΕΥΧΟΣ 3

«ἵνα πάντες ἐν ᾧσιν, καθὼς σύ, πάτερ, ἐν
ἐμοί, καὶ γὰρ ἐν σοί· ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ᾧσιν,
ἵνα ὁ κόσμος πιστεύσῃ ὅτι σὺ με ἀπέστειλας»
(Ἰωάνν. 17, 21)

Μέ τον πομπώδη τίτλο “Πρός μίαν Ὀρθοδοξο-ρωμαιοκαθολικήν συμμαχίαν”, ὁ Ρῶσσος Ἐπίσκοπος Ἰλαρίων Alfeyev ἀναδημοσίευσε στό ἠλεκτρονικό περιοδικό του “Euro-raica”, ἀρ. 65, μία συνέντευξη πού ἔδωσε ὁ ἴδιος στό ρωμαιοκαθολικό περιοδικό “Inside the Vatican” ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐκλογῆς τοῦ νέου Πάπα Ρώμης κ. Βενεδίκτου ΙϚ’. Χρησιμοποιώντας πολεμικούς ὄρους, ὅπως “συμμαχία”, “μέτωπο”, “πόλεμος”, ὁ ἐν λόγω ἐπίσκοπος προτείνει τή δημιουργία μίας συμμαχίας Ὀρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν στήν Εὐρώπη μέ σκοπό τήν ἀπό κοινῶν ἀντιμετώπιση τῆς ἐκκοσμίκευσης, τοῦ σχετικισμοῦ καί φιλελευθερισμοῦ. Κατά τή γνώμη του, ὁ νέος Πάπας ἤδη κήρυξε τόν πόλεμο ἐναντίον τῶν τριῶν αὐτῶν κακῶν. Συγκρίνει μάλιστα τό “Compendium of the Social Doctrine of the Church” τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας (2004) μέ τό κείμενο “Βάσεις τῆς κοινωνικῆς διδασκαλίας τῆς Ρωσικῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας” (2000) καί βρῖσκει μεταξύ τους ἐλάχιστη διαφορά.

Ἡ πρόταση αὐτή, παρόλον ὅτι ἐκφράζει μόνο τίς ἀπόψεις τοῦ ἐκφραστή της, προκαλέστε πολλές ἀντιδράσεις καί ἐρωτήματα ἰδίως στούς προτεσταντικούς κύκλους. Ὁ Γενικός Γραμματέας τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (ΚΕΚ), Δρ. Keith Clements, ζήτησε ἐξηγήσεις ἀπό τό Πα-

τριαρχεῖο Μόσχας, τοῦ ὁποῖου τυγχάνει νά εἶναι ἀντιπρόσωπος στίς Βρυξέλλες ὁ Ἐπίσκοπος Ἰλαρίων, γιά νά λάβει τήν ἀπάντηση ὅτι πρόκειται περὶ τῶν προσωπικῶν ἀπόψεων τοῦ ἐν λόγω ἐπισκόπου. Ἀλλά καί στούς κόλπους τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου συζητήθηκε, ἀφοῦ τό ἴδιο πρόσωπο τυγχάνει νά εἶναι μέλος τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς του.

Ἐνῶ ἐκφράζει τήν ἐλπίδα γιά τήν πολυπόδητη γιά τούς Καθολικούς συνάντηση μεταξύ Πάπα καί Πατριάρχῃ Μόσχας, θέτει ὡς προϋπόθεση τή βελτίωση τῆς ἀλληλοκατανόησης καί τήν λήψη κοινῶν θέσεων σέ μεγάλα διχάζοντα ζητήματα.

Γεγονός εἶναι πάντως ὅτι ἡ Ἐκκλησία Ρωσσίας ἀπό τή μιά κάνει ἀνοίγματα στό Βατικανό καί ἀπό τήν ἄλλη θέτει τίς δικές της προϋποθέσεις. Ἡ ἀμφοτερίζουσα αὐτή στάση προκαλεῖ, ἂν μήτι ἄλλο, σύγχυση τόσο στούς ὀρθοδόξους ὅσο καί στούς ἑτεροδόξους.

Ὅλοι βεβαίως ἐλπίζομε στήν ἐπανέναρξη τοῦ ἐπισήμου διμεροῦς θεολογικοῦ διαλόγου μεταξύ Ὀρθοδόξων καί Ρωμαιοκαθολικῶν, ἀλλά πρέπει νά ὑπάρχει συνέπεια καί συλλογικότητα, ἂν ἐπιθυμοῦμε πράγματι μία συνεχῆ καί καρποφόρο πορεία του, ἂν ὄχι καί μία ἐπιτυχή κατάληξη, τοῦ Θεοῦ συνεργοῦντος φυσικά.

‘Η συμβολή τῶν Ἐκκλησιῶν γιὰ μιὰ βιώσιμη Εὐρώπη. Ἐκκλήση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Χριστιανικοῦ Περιβαλλοντικοῦ Δικτύου.

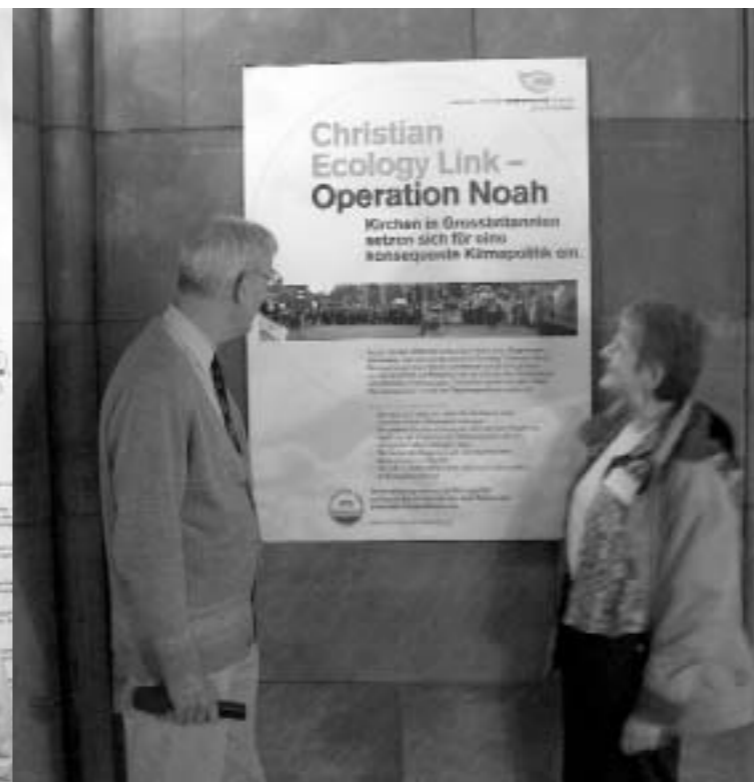
Βασιλεία, 5-8 Μαΐου 2005

“The Churches’ Contribution to a Sustainable Europe” ἦταν τὸ κύριο θέμα τῆς 5ης Συνέλευσης τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Χριστιανικοῦ Περιβαλλοντικοῦ Δικτύου (European Christian Environmental Network – ECEN), τὴν ὁποία φιλοξένησαν ἡ Εὐαγγελικὴ καὶ ἡ Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία τῆς Βασιλείας (Ἑλβετία). Τὸ Δίκτυο ἔχει ἔδρα τὶς Βρυξέλλες καὶ ἰδρύθηκε τὸ 1998 στὸ Graz τῆς Αὐστρίας, ὕστερα ἀπὸ σχετικὴ πρόταση τῆς 2ης Εὐρωπαϊκῆς Οἰκουμενικῆς Συνελεύσεως μὲ σκοπὸ νὰ ἀγωνισθεῖ σέ ὅλα τὰ επίπεδα, –κοινοτικό, τοπικό, κρατικό καὶ εὐρωπαϊκό,– γιὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας καὶ γιὰ μιὰ ἀειθαλῆ ἀνάπτυξη.

Στὴ Συνέλευση συμμετείχαν ἄνω τῶν 120 περιβαλλοντολόγων ἀπὸ 30 περίπου εὐρωπαϊκὲς χῶρες πού ἐκπροσώπησαν τὶς περισσότερες χριστιανικὲς παραδόσεις. Τὸ

Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο ἐκπροσώπησαν ὁ Ἄρχιμ. κ. Ἀρσένιος Καρδαμάκης (Γαλλία) καὶ ὁ περιβαλλοντολόγος κ. Ἡλίας Ἀβραμίδης (Ἀργεντινὴ). Ἀξιοσημείωτη καὶ ἡ ἀύξημένη συμμετοχὴ τῶν Ρωμαιοκαθολικῶν. Ἡ τελετὴ ἔναρξης ἔγινε στὸν “οἰκολογικό” ναὸ τοῦ Ἁγίου Τίτου στὴ Βασιλεία, ὁ ὁποῖος χάρις σὲ μιὰ φωτοβολταϊκὴ ἐγκατάσταση παραγωγῆς ἐνέργειας στὴ στέγη του, αὐτοεξυπηρετεῖται μὲ καθαρὴ ἐνέργεια.

Τὴ Συνέλευση ἀπασχόλησε ἡ στάση καὶ ἡ ἀντιμετώπιση τῶν χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν στὰ κρίσιμα περιβαλλοντικά καὶ οἰκολογικά προβλήματα. Ὅμαδες ἐργασίας ἀσχολήθηκαν μὲ ἐπὶ μέρους θέματα ὅπως ἡ θεολογία τῆς δημιουργίας, ἡ περιβαλλοντικὴ ἀγωγή, τὸ νερό, οἱ κλιματολογικὲς

ἀλλαγές, ἡ χρῆση τῶν μηχανοκίνητων μέσων μεταφορᾶς, ἡ σωστὴ διαχείριση τοῦ οἰκοσυστήματος. Στὸ ἐπίκεντρο κάθε θέματος ἡ εὐθύνη τοῦ ἀτόμου ἀπέναντι στὸ περιβάλλον καὶ στίς μελλοντικὲς γενιές πού θὰ ζήσουν στὸν ἴδιο κόσμον, τὸν ὁποῖον, ὡς ἀνέφερε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος στὸ χαιρετιστήριον μῆνυμά του πρὸς τὴ Συνέλευση, «ἡμέρα τῆ ἡμέρα ἐπιβαρύνομεν καὶ ὑβρίζομεν διὰ τῶν ἀλογίστων καὶ καταστροφικῶν χρήσεων, αἵτινες ἀποτελοῦσιν ἔκφρασιν τῆς ἐλλείψεως τοῦ κόσμου, θεωρουμένου ὡς ἀπλοῦ καὶ παροδικοῦ ὄργανου ἐκπληρώσεως ἐπικαίρων ὑλικῶν ἀπολαυῶν καὶ μὴ λαμβανομένου ὑπ’ ὄψιν τοῦ ἀρχικοῦ τελολογι-

κοῦ προσανατολισμοῦ τὸν ὁποῖον ἔθετο ὁ Δημιουργὸς αὐτοῦ».

Σὲ κοινὴ διακήρυξη οἱ σύεδροι ἐπιβεβαιώνουν τὴ δέσμευσή τους γιὰ συνέχιση τῶν προσπαθειῶν γιὰ τὴν ἀκεραιότητα τῆς δημιουργίας, γιὰ τὴν εἰρήνη καὶ τὴ δικαιοσύνη. Συγχρόνως κάνουν ἔκκληση πρὸς τὶς Ἐκκλησίες μέλη τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν (ΚΕΚ) καὶ τοῦ Ρωμαιοκαθολικοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐπισκοπικῶν Συνόδων (CCEE) νὰ ἀναλάβουν ἄμεση δράση γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος συμβάλλοντας στὴ συμφιλίωση τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὴ φύση καὶ ὑπενθυμίζοντας στὸ ποιῆμα τους ὅτι ἡ προστασία τῆς πλάσης ἀνήκει στίς χριστιανικὲς ἀξίες.

Στὸ κοινὸ ἀνακοινωθέν ἐκφράζεται κατ’ ἀρχάς ἡ ἀνησυχία τῶν συνέδρων γιὰ τὴν ἐπιδείνωση τῆς κατάστασης τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος καθὼς καὶ ἡ διαπίστωση ὅτι παρ’ ὅλες τὶς προειδοποιήσεις ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς ἐπιστήμης πολὺ λίγες ἐνέργειες ἔχουν γίνε μὲχρι σήμερα γιὰ τὴ διάσωσή του, ἐνῶ πολλὲς ἀπὸ αὐτὲς, πού ἀφοροῦσαν σὲ ζωτικὰ κέντρα τῆς ζωῆς στὸν πλανήτη μας (κλίμα, βιοποικιλότητα, νερό κ.ἄ.) ἔγιναν πολὺ ἀργά. Οἱ σύεδροι ἀναζητοῦν «ἓνα νέο πρότυπο βασιζόμενο στὴν ἐπανεύρεση τῆς πρωτοχριστιανικῆς διορατικότητος ἢ διάκρισης. Τὸ πρότυπο αὐτὸ ἐπιβεβαιώνει τὴν θεολογικὴ ἀξία τῆς οἰκονομίας (τῆς διαχείρισης ὑλικῶν πόρων) ὡς μέρος τῆς “οἰκονομίας” τοῦ Θεοῦ

(τῆς τρέχουσας διαχείρισης τοῦ οἴκου ποῦ δημιουργήθηκε ἀπό τόν Θεό) καί ὄχι ξεχωριστά ἀπό αὐτήν. Τό νά ἐξομοιώνει κανεῖς ἐντελῶς αὐτήν τήν “οἰκονομία” μέ τήν οἰκονομία εἶναι ἀπογοητευτικό, ἐκτός κι ἂν δεχθοῦμε ὅτι ἡ δεύτερη εἶναι μέρος τοῦ εὐρύτερου οἰκοσυστήματος, τό ὁποῖο θέτει τά δικά του ὅρια στήν ἐκτενῆ ἀνάπτυξη τῆς οἰκονομίας».

Οἱ Χριστιανοί ὀφείλουν νά εἶναι οἱ συνήγοροι τῆς πλάσης ἀπέναντι στά οικονομικά καί πολιτικά συμφέροντα. Καλοῦνται λοιπόν οἱ Ἐκκλησίες νά ἀσκήσουν ἐπιρροή καί κριτική στήν ἰσχύουσα σήμερα περιβαλλοντική πολιτική τῶν κυβερνήσεων τους, γιά νά τίς πείσουν νά προωθήσουν τή λήψη καί ἐφαρμογή τῶν κατάλληλων πρακτικῶν μέτρων ὥστε νά περιορισθεῖ ἡ καταστροφή τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος.

Καλοῦνται ἐπίσης νά δώσουν προτεραιότητα στό ζήτημα τῆς διαφύλαξης καί προστασίας τῆς φύσης καί νά συμβάλουν στήν ἀνάπτυξη τῆς οἰκολογικῆς συνείδησης τῶν πιστῶν. Νά δώσουν οἱ ἴδιες τό καλό παράδειγμα υἱοθετώντας καί ἐφαρμόζοντας μία φιλική πρός τό περιβάλλον ἐσωτερική διαχείριση ἀρχῆς γενομένης ἀπό τήν ἐξοικονόμηση ἐνέργειας στά ἐκκλησιαστικά κτίρια καί τόν περιορισμό τῆς ἀλόγιστης καί ἄσκοπης χρήσης τῶν ἰδιωτικῶν μηχανοκίνητων μέσων μεταφορᾶς (αὐτοκινήτων κ.ἄ.) καί ἰδιαίτερος τῶν ἐναερίων (π.χ. ἰδιωτικῶν ἀεροπλάνων). Οἱ Ἐκκλησίες πρέπει νά ἀναγνωρίσουν τήν

πραγματική διάσταση τῶν καταστρεπτικῶν ἐπιπτώσεων ποῦ ἔχει γιά τήν Πλάση ἡ μηχανοκίνητη κινητικότητα τοῦ πληθυσμοῦ – συμπεριλαμβανομένου καί τοῦ φαινομένου τοῦ θερμοκηπίου. Τό 30% τῶν ἐκπομπῶν διοξειδίου τοῦ ἄνθρακα στήν ἀτμόσφαιρα προέρχεται ἀπό αὐτήν τή μηχανοκίνητη μετακίνηση τοῦ ἀνθρώπου.

Μέ μήνυμα τους πρός τήν ἐπικείμενη (Ἰούλιος 2005) Σύνοδο Κορυφῆς τῶν 8 μεγαλύτερων βιομηχανικῶν χωρῶν τοῦ κόσμου (γνωστή ὡς G8), οἱ σύνεδροι ἐκφράζουν τήν βαθεῖά τους ἀνησυχία γιά τήν ἐπιδείνωση τῆς καταστροφῆς τοῦ περιβάλλοντος καί τήν ἀνάγκη γιά ἀπόδοση δικαιοσύνης σέ πληθυσμούς καί τόπους ποῦ εἶναι περισσότερο ἐκτεθειμένοι στίς ἐπιβλαβεῖς ἐπιπτώσεις τῶν κλιματολογικῶν μεταβολῶν. Οἱ ἐθελούσιες προσπάθειες καί οἱ ἰσχύουσες πρακτικές δέν ἀρκοῦν γιά τήν πρόληψη τῶν καταστροφῶν ποῦ προκαλοῦνται ἀπό τό φαινόμενο τοῦ θερμοκηπίου. Καλοῦνται λοιπόν οἱ ἡγέτες τῆς Συνόδου G8, οἱ χῶρες τῶν ὁποίων προκαλοῦν σχεδόν τό ἥμισυ τῶν ἐκπομπῶν καυσαερίων στόν πλανήτη, νά συμφωνήσουν καί νά προβοῦν σέ ἄμεσες ἐνέργειες ποῦ θά ὀδηγήσουν στή μείωση τῆς ἐκπομπῆς καυσαερίων (πού προκαλοῦν τό φαινόμενο τοῦ θερμοκηπίου) καί σέ οικονομικές δεσμεύσεις γιά τήν προσαρμογή μέτρων στίς συνέπειες τῶν κλιματολογικῶν μεταβολῶν στίς χῶρες τοῦ Νότου.

Κρίσιμη καμπή στόν Διαθρησκειακό Διάλογο. Διεθνές Διαθρησκειακό Συνέδριο.

Γενεῦη 7-9 Ἰουνίου 2005

Τό Συνέδριο μέ τίτλο “Critical moment in Interreligious Dialogue” διεξήχθη μέ πρωτοβουλία τοῦ Τμήματος Διαθρησκειακῶν Σχέσεων καί Διαλόγου τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (ΠΣΕ), καί εἶχε σκοπό νά κάνει ἀποτίμηση τοῦ μέχρι σήμερα διαλόγου καί νά ἀναζητήσει νέους, πλέον ρεαλιστικούς καί λιγότερο ἰδεαλιστικούς τρόπους γιά τή μελλοντική διαθρησκειακή συνεργασία.

Γιά ἓνα τριήμερο 13 πνευματικοί ἡγέτες χριστιανικῶν, μουσουλμανικῶν, ἐβραϊκῶν, βουδιστικῶν, ἰνδουϊστικῶν, ζωροαστρικῶν

καί αφρικανικῶν θρησκευτικῶν παραδόσεων καί αἰρέσεων ἀπό διάφορα μέρη τοῦ κόσμου, ἔκαμαν εἰσηγήσεις πάνω σέ κρίσιμα θέματα. Ἐπί τῶν εἰσηγήσεων ἀκολουθοῦσαν ὁμαδικές συζητήσεις μέ τή συμμετοχή 130 περίπου ἀτόμων. Συζητήθηκαν θέματα ὅπως οἱ διαθρησκειακές ἐντάσεις καί διχόνοιες, οἱ σχέσεις μεταξύ τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων καί οἱ σύγχρονες προκλήσεις. Περαιτέρω ἐπιδιώχθηκε ἡ δημιουργία ἐνός forum γιά συνομιλίες ἐπί θεμάτων κοινωνικῆς δικαιοσύνης, ἀνεξαρτήτως θρησκευτικῶν διαφορῶν.

Ὁ κεντρικός ὁμιλητής τοῦ Συνεδρίου καί Πρόεδρος τοῦ ΠΣΕ Ἀρμένιος Πατριάρχης Κιλικίας Ἀράμ Α΄, τόνισε ὅτι «σήμερα ἡ ἐπίγνωση τῆς ἀνάγκης γιά ἕναν ἀξιόπιστο καί οὐσιώδη διαθρησκευτικό διάλογο εἶναι μεγαλύτερη ἀπό ποτέ». Δέν ἀρκεῖ ὅμως μόνο ὁ διάλογος, ἀπαιτεῖται κοινή δράση βασιζόμενη ἐπί κοινῶν ἠθικῶν ἀξιών. «Ἀξίες καί ὄχι συμφέροντα πρέπει νά εἶναι οἱ κατευθυντήριες ἀρχές τῆς διαθρησκειακῆς συνεργασίας», ἡ ὁποία θά ἀρχίσει μέ τήν προώθηση τῆς ἀνεξιθρησκείας καί τήν οἰκοδόμηση τῆς δίκαιης εἰρήνης. Κάθε θρησκεία μέ τό νά παραδεχθεῖ καί νά ἀντιμετωπίσει «τό μερίδιο εὐθύνης πού ἔχει στήν ἀνάκυψη τῆς ἀγωγῆς τῆς βίας» πρέπει νά δεσμευθεῖ σοβαρά «ὑπέρ τῆς εἰρήνης καί κατά τῆς βίας».

Κάνοντας ἀπολογισμό καί ἀξιολόγηση τοῦ μέχρι σήμερα διαθρησκειακοῦ διαλόγου, οἱ σύεδροι ἀναφέρθηκαν στίς θετι-

κές του ἐπιπτώσεις, στίς ὁποῖες συγκαταλέγονται ἡ βελτίωση τῶν συνθηκῶν διαβίωσης γυναικῶν καί παιδιῶν, ἡ συμβολή στήν καταπολέμηση τῆς οἰκονομικῆς καί πολιτικῆς ἐκμετάλλευσης τοῦ ἀνθρώπου, οἱ προσπάθειες γιά τήν καταπολέμηση τοῦ ρατσισμοῦ, τῶν ταξικῶν διακρίσεων καί τοῦ AIDS, καθώς καί ἡ ἐνεργός ἀνάμιξη σέ περιβαλλοντολογικά ζητήματα. Ἐντός τῶν θρησκευτικῶν κοινοτήτων ὁ διάλογος συνέβαλε στήν ἀντιμετώπιση ἐθνικοθρησκευτικῶν καί διχαστικῶν ἰδεολογιῶν καί ἀντιλήψεων, ἐνῶ διέλυσε φοβίες γιά τό “ξένο”. Δυστυχῶς ὅμως, ὅπως διαπιστώθηκε, δέν ἀσχολήθηκε μέ σοβαρά διεθνή ζητήματα ὅπως τό γυναικεῖο, τῶν φύλων καί τῆς νεολαίας.

Ἡ κύρια κριτική πού ἀσκήθηκε στόν διαθρησκειακό διάλογο ἦταν ὅτι αὐτός δέν φθάνει ὡς τόν μέσο πολίτη τῆς κάθε θρησκευτικῆς κοινότητας, παρά περιορίζεται σέ ἐπίπεδο πνευματικῶν ἡγετῶν καί ἐμπλέκει κυρίως φιλελεύθερα σκεπτόμενους ἀκτιβιστές. Παρατηρήθηκε ὅτι πολύ συχνά ὁ διάλογος διεξήγετο τύποις, ἐνῶ συχνά ἀπέκλειε ἐκπροσώπους τῶν ἀρχέγων ἀφρικανικῶν καί ἀσιατικῶν θρησκευτικῶν. Ἐνας διάλογος πού ὡς στόχο του ἔχει τήν ἐπίλυση διεθνῶν προβλημάτων πρέπει νά συμπεριλαμβάνει ὅλες τίς θρησκείες τοῦ κόσμου, ἐπ’ ἴσοις ὅροις, καί νά ἔχει περάσει σέ μιά μετα-προσηλυτιστική ἐποχή. Ἡ μεγάλη καχυποψία καί ὑπόνοια πού ἐπικρατεῖ σήμερα μεταξύ τῶν διαφό-

ρων θρησκευτικῶν κοινοτήτων δέν ἐπιτρέπουν τήν ὑπαρξη ἐνός ἀποτελεσματικοῦ διαθρησκειακοῦ διαλόγου καί κοινῆς δράσης. Ἴσως ἡ τακτική τῆς ταπεινοφροσύνης νά εἶναι ἕνας τρόπος γιά τήν δημιουργία κλίματος ἐμπιστοσύνης. Κυρίως ὅμως θά πρέπει νά ξεπεραστεῖ ἡ νοοτροπία τοῦ προσηλυτισμοῦ, ἡ ὁποία δυστυχῶς ἐπικρατεῖ ἀκόμη σέ Χριστιανούς καί Μουσουλμάνους. Καθῆκον κάθε θρησκείας εἶναι νά διαδίδει τήν πίστη της, ὄχι ὅμως καί νά θέλει νά τήν ἐπιβάλλει.

Κατά τήν μουσουλμάννα πολιτικό ἐπιστήμονα Δρα. Heba Raouf Ezzat (Αἴγυπτος), ἡ ἀρχή αὐτή ἰσχύει καί γιά τούς σημερινούς ὑπέρμαχους τοῦ φιλελευθερισμοῦ καί τῆς κεφαλαιοκρατίας, οἱ ὁποῖοι προσπαθοῦν νά μεταστρέψουν ὅλα τά ἔθνη τοῦ κόσμου στίς δικές τους ἀξίες. «Ἡ ἀνθρωπινή ὑπόσταση καί ἀξιοπρέπεια καί ἡ σημασία τῶν ἠθικῶν ἀξιών πρέπει νά ὑπερσχύσουν, ἐναντία στίς σαρωτικές δυνάμεις τοῦ ὕλισμοῦ καί τοῦ καπιταλισμοῦ».

Γιά τόν ὀρθόδοξο Tarek Mitri (στέλεχος τοῦ ΠΣΕ καί νῦν ὑπουργό στή μεταβατική κυβέρνηση τοῦ Λιβάνου) τό πρόβλημα εἶναι ὅτι τό ρεῦμα τῆς παγκοσμιοποίησης ἔχει συμπαρασύρει ἀκόμη καί τίς τοπικές συρράξεις καί ἀντιλήψεις, ἐνῶ οἱ προκαταλήψεις πού συνεχίζουν νά ἐπικρατοῦν σέ Ἀνατολή καί Δύση εὐκολα ὀδηγοῦν σέ ἀνταγωνιστικές σχέσεις καί ἐνισχύουν κάποια στερεότυπα μέ ἀποτέλεσμα νά δημιουργοῦνται “παγκοσμιο-

ποιημένες συρράξεις”. Τό θέμα εἶναι νά βρεθοῦν τρόποι ἀντίδρασης στήν ἀνερχόμενη ἀποξένωση, ἐνῶ γιά τήν “ἀποπαγκοσμιοποίηση” τῶν διενέξεων πρέπει νά καλλιεργηθεῖ ἡ ἀλληλοκατανόηση καί νά δημιουργηθεῖ μιά κοινή βάση γιά τήν εἰρηνική συμβίωση. Ἡ προσεκτική προσέγγιση τῶν ἰδιαιτεροτήτων τῶν ἐκάστοτε τοπικῶν αἰτιῶν πού ὀδηγοῦν σέ συγκρούσεις θά βοηθήσει στήν ἐξεύρεση λύσεων. Ἐπιπλέον, οἱ θρησκευτικοί ἡγέτες «πρέπει νά ἀρνοῦνται» τήν ἀνάμιξη στά ἐσωτερικά ἄλλων κοινοτήτων.

Ὁ μουσουλμάνος καθηγητής καί δημοσιογράφος Tarik Ramadan (Γενεύη) πιστεύει ὅτι ἐκεῖνο πού προέχει εἶναι νά ξεφύγουμε ἀπό τίς ἀπλουστευμένες δηλώσεις περί ἀγάπης καί εἰρήνης, «νά συμφιλιωθοῦμε μέ τήν πολυπλοκότητα τοῦ κόσμου καί νά δημιουργήσουμε τοπικούς χώρους ἐμπιστοσύνης, οὕτως ὥστε νά μπορέσουμε νά ἀντιμετωπίσουμε τήν νέα παγκόσμια ἰδεολογία τοῦ φόβου».

Τήν πολυπλοκότητα καί ἀλληλεξάρτηση τοῦ κόσμου τόνισε καί ἡ βουδίστρια μοναχή Bhiksuni Chuehmen Shih (Taiwan), κατά τήν ὁποῖαν ἡ ἀνάπτυξη διαπροσωπικῶν σχέσεων στά πλαίσια τοῦ διαθρησκειακοῦ διαλόγου μπορεῖ νά συμβάλει στή δημιουργία καλῆς φιλίας καί κατά συνέπεια στήν ἀλληλοκατανόηση καί συνεργασία. Ἐπεσημάνθη ἐπίσης ὅτι δέ θάπρεπε νά ὑποτιμηθεῖ τό μακροπρόθεσμα θετικό ἀποτέλεσμα πού θά εἶχε ἡ δημιουργία σχέ-

σεων έμπιστοσύνης μεταξύ τών πνευματικών ήγετων του πλανήτη μας.

Στήν έποχή τής παγκοσμιοποίησης και τής αποξένωσης όλες οι θρησκείες του κόσμου συμερίζονται και διακηρύσσουν τις ίδιες ήθικες αξίες και ζούν κάτω από τις ίδιες συνθήκες, οι οποίες ύπονομεύουν τις παραδοσιακές αντιλήψεις και αρχές. Όλες οι θρησκείες έχουν να αντιμετωπίσουν τήν ίδια πρόκληση, δηλαδή να καταφέρουν να συνδέσουν τήν πνευματική τους διδασκαλία μέ τή σημερινή πραγματικότητα. Ό διαθρησκευτικός διάλογος πρέπει να διαμορφωθεί τοιουτοτρόπως, ώστε να μπορέσει να αντιμετωπίσει αποτελεσματικότερα τις σύγχρονες απειλές και προκλήσεις. Οι σύεδροι συμφώνησαν ότι επιβάλλεται μία νέα προσέγγιση τών πραγμάτων.

Τό κέντρο βάρους τών διαθρησκευτικών σχέσεων πρέπει να μετατοπισθεί από τόν διάλογο στήν από κοινού δράση μέ συγκεκριμένες στρατηγικές. Στο πλαίσιο αυτό θά πρέπει να ένταχθούν νέα εκπαιδευτικά και έπιμορφωτικά προγράμματα καθώς και ή ανταλλαγή έμπειριών πού θά ένισχύσουν τήν άγωγή του διαλόγου. Πολύ σημαντική και ή θεραπεία τής ιστορικής μνήμης. Η κατηγορηματική άπόρριψη κάθε μορφής βίας πού άσκειται είτε έν όνόματι του κράτους είτε τής θρησκείας, μαζί μέ τήν άναγνώριση τής πολυπλοκότητας τής σύγχρονης θρησκευτικής πραγματικότη-

τας θά πρέπει να βρίσκονται στό επίκεντρο αυτής τής προσπάθειας, ή όποία θά πρέπει να διαπνέεται από τό πνεύμα τής αυτοκριτικής, τής ταπεινοφροσύνης και τής άλληλεγγύης.

Τό ΠΣΕ καλείται να διευρύνει τήν ένεργό άνάμιξη και δέσμευσή του στή γεφύρωση και έμβάθυνση τών διαθρησκευτικών σχέσεων. Μέ ένα από τά διδάγματα του πάππου του, ό Ρωμαιοκαθολικός κ. Chidi Denis Isizoh (Νιγηρία), μέλος του Ποντιφικού Συμβουλίου για τόν Διαθρησκευτικό Διάλογο, παρότρυνε τους συνέδρους να δεσμευθούν για τήν διεύρυνση τής «κοινότητας του διαλόγου» στόν τόπο τους: «έάν μάθεις κάτι και τό κρατήσεις για τόν έαυτό σου, είσαι έγωϊστής και άχρηστος στό κοινωνικό σύνολο, άν όμως τό διαδώσεις γίνεσαι ένα άντάξιο μέλος του».

Τό ΠΣΕ, όπως είπε και ό Γενικός Γραμματέας του Αιδ. Δρ. Samuel Kobia, μετά από 35ετή άνάμιξη στόν διαθρησκευτικό διάλογο «καταλήγει στήν άλήθεια μιās παλιās οικουμενικής αρχής: δέν πρέπει να κάνουμε χωριστά αυτό πού μπορούμε να κάνουμε μαζί».

Κεντρική Έπιτροπή και έκλογή νέου Γ. Γραμματέα του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών Έκκλησιών.

Ό νεοεκλεγείς Γ. Γραμματέας Αιδ. Δρ. Colin Williams (άριστερά) μέ τόν Πρόεδρο και Άντιπρόεδρο του ΚΕΚ.

Ό 53ετής Άγγλικανός ιερέας Colin Williams έξελέγη Γ. Γραμματέας του Συμβουλίου Ευρωπαϊκών (ΚΕΚ) Έκκλησιών κατά τήν Κεντρική Έπιτροπή, ή όποία συνήλθε στόν Άγ. Νικόλαο Κρήτης από τις 3 έως τις 10 Ιουνίου. Ό νεοεκλεγείς, ό όποιος θά αναλάβει τά νέα καθήκοντά του στις αρχές του προσεχούς έτους, είναι «Άρχιδιάκονος» του Λάνκαστερ τής Έπισκοπής Blackburn στό Lancashire τής Μ. Βρετανίας. Άπόφοιτος θεολογίας και νομικής του Πανεπιστημίου

τής Όξφόρδης, όμιλεί άπταιστως τήν άγγλική και τή γερμανική γλώσσα και λίγο τή γαλλική. Άπό τό 1996 είναι ένεργό μέλος τής Έπιτροπής Meissen (ή όποία ιδρύθηκε τό 1991 μέ σκοπό τήν πλήρη «όρατή ένωση» μεταξύ τής Άγγλικανικής Έκκλησίας και τής Ευαγγελικής Έκκλησίας Γερμανίας [EKD]. Ό άπερχόμενος Γ. Γραμματέας Αιδ. Δρ. Keith Clements θά παραδώσει τή σκυτάλη στό διάδοχό του στό τέλη Δεκεμβρίου.

Πέραν τής έκλογής του νέου Γ. Γραμ-

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας κ. Νεκτάριος, ὁ ὁποῖος παρέσχε πλουσιοπάροχη φιλοξενία στό ΚΕΚ.

ματέα ἢ Κεντρική Ἐπιτροπή κάλυψε ὅλες τίς δραστηριότητες τῶν τμημάτων καί τῶν ἐπιτροπῶν τοῦ ΚΕΚ, ὅπως π.χ. «Ἐκκλησία καί Κοινωνία», «Ἐκκλησία ἐν διαλόγῳ», «Ἐπιτροπή Ἐκκλησιῶν γιά τή μετανάστευση στήν Εὐρώπη» (μιά ἀρχικά αὐτόνομη ἐπιτροπή πού συγχωνεύθηκε σχεδόν πλήρως μέ τό ΚΕΚ), ἐμπορία γυναικῶν στήν Εὐρώπη, τό πρῶτο Εὐρωπαϊκό Σύνταγμα, ἡ διεύρυνση τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως κλπ.

Ἡ προγραμματιζομένη Γ' Εὐρωπαϊκή Οἰκουμενική Συνέλευση ἀπασχόλησε ἀρκετά τά μέλη τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ Συνέλευση αὐτή ὀργανώνεται ἀπό κοινῶν μέ τό Συμβούλιο Εὐρωπαϊκῶν Ἐπισκοπικῶν Συνόδων (CCEE) τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀνκαί δέν εἶναι μέλος τοῦ ΚΕΚ, ὀργανώνει μαζί του αὐτό τό μεγάλο διεκκλησιαστικό γεγονός στήν Εὐρώπη, πού θά πραγματοποιηθεῖ στή Ρουμανία τό 2007. Προηγουμένως ὅμως θά λάβουν χώραν στή Ρώμη (Ἰανουάριος 2006) καί στό Wittenberg Γερμανίας (ἀρχές 2007) δύο μικρότερες συναντήσεις, οἱ

ὁποῖες θά εἶναι προπομποί τῆς μεγάλης Συνελεύσεως τοῦ 2007 στή Ρουμανία, ὅπου θά συναθροισθοῦν χιλιάδες χριστιανοί τῆς Εὐρώπης –ὀρθόδοξοι, προτεστάντες καί ρωμαιοκαθολικοί.

Ἡ φιλοξενία ἦταν ἄψογη καί οἱ Κρητες ἔδειξαν ἄλλη μιά φορά τήν πλούσια φιλοξενία τους συμπεριλαμβανομένης καί τῆς ὑπέροχης κουζίνας τους, τήν καλή καρδιά τους, ἀλλά καί τή σπουδαία κουλτούρα τους. Ὅλοι, ἰδίως οἱ ξένοι, ἐμειναν ἐντυπωσιασμένοι καί εἶπαν τά καλύτερα λόγια. Ὁ ἐντόπιος Ποιμενάρχης, Σεβ. Μητροπολίτης Πέτρας κ. Νεκτάριος ἦταν ἡ ψυχή ὅλης αὐτῆς τῆς ἀβραμιαίας φιλοξενίας. Παρέθεσε μεταξύ ἄλλων ἐπίσημη δεξίωση, τήν ὁποία τίμησαν μέ τήν παρουσία τους ὁ Σεβ. Ἀρχιεπίσκοπος Κρήτης κ. Τιμόθεος καί ἄλλοι ἱεράρχες καί πρῶτοι τῆς Κρήτης.

Στό περιθώριο τῶν ἐργασιῶν τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Δῆμος Ἀγ. Νικολάου τίμησε τόν Ἀντιπρόεδρο τοῦ ΚΕΚ, Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Τιράνων καί πάσης Ἀλβανίας κ.κ. Ἀναστάσιο.

Ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα τοῦ ΠΣΕ Samuel Kobia στόν Πάπα Βενέδικτο Ιζ'

Ρώμη,
13-16
Ἰουνίου
2005

Στιγμιότυπο ἀπό τή συνάντηση τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ ΠΣΕ μέ τόν Πάπα Βενέδικτο Ιζ'.

Τήν 16η Ἰουνίου ὁ Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ' δέχθηκε σέ ἀκρόαση τόν Γενικό Γραμματέα τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν (ΠΣΕ) Αἰδ. Δρα Samuel Kobia συνοδευόμενο ἀπό τόν Ἀναπληρωτή Γενικό Γραμματέα κ. Γεώργιο Λαιμόπουλο (Οἰκουμενικό Πατριαρχεῖο), τόν Ἐπίσκοπο Eberhardt Renz ἐκ τῶν Προέδρων τοῦ ΠΣΕ (Εὐαγγελική Ἐκκλησία Γερμανίας), τόν Ἀρχιεπίσκοπο Κένυας κ. Μακάριο μέλος τῆς Κ.Ε. (Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας), τήν κ. Ruth Kobia, καί τίς κυρίες Sabine

Udodesku καί Teny Pirri-Simonian, στελέχη τοῦ Συμβουλίου.

Στόν ἐπίσημο χαιρετισμό του ὁ κ. Kobia εἶπε μεταξύ ἄλλων ὅτι ἡ ἐπίσκεψή του γίνεται ὑπό τό πρίσμα τῆς μελλοντικῆς πορείας τῶν σχέσεων τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας (ΡΕ) καί τοῦ ΠΣΕ, ἡ ὁποία ἔχει νά ἐπιδείξει μιά μακρά ἱστορία κοινῆς δέσμευσης στήν Οἰκουμενική Κίνηση. Φέτος συμπληρώνονται 40 χρόνια συνεργασίας ΡΕ καί ΠΣΕ μέσω τῆς Μικτῆς Ὁμάδας Ἐργασίας (Joint Working Group). Πλήρης καί

γόνιμος και ή εμπλοκή τής ΡΕ και του τότε Καρδινάλιου Josef Ratzinger, μέλους (1968-1975) τής Έπιτροπής Πίστις και Τάξις (Faith and Order).

« Έχοντας επίγνωση των πολλών προκλήσεων του 21ου αιώνα», ό κύριος Kobia ύπογράμμισε «τρεις τομείς καίριας σημασίας, όπου ή συνεργασία ΠΣΕ-ΡΕ θά έφερνε άποτελέσματα προς όφελος όλων των Έκκλησιών και τής Οικουμενικής Κίνησης έν γένει». Τά σημεία αυτά είναι ή πνευματικότητα, ό ανασχηματισμός τής Οικουμενικής Κίνησης και ή Έκκλησιολογία.

« Η πνευματικότητα: Τελικά, όταν μιλάμε για τήν πνευματικότητα τής Οικουμενικής Κίνησης, ακολουθούμε τή συμβουλή του Dietrich Bonhoeffer και αναζητούμε ένα “άρχιμηδείο σημείο”, ένα ιερό έδαφος για να σταθούμε και από τό όποιο, ως χριστιανοί, ίσως μπορούμε να επηρεάσουμε ένα κόσμο που έχει ανάγκη από μεταμόρφωση και έλπίδα. Κατά συνέπεια μέσω του διαχριστιανικού μας διαλόγου και τής συνεργασίας, πού είναι θεμελιωμένα στό γόνιμο έδαφος των αντίστοιχων πνευματικών μας θησαυρών, θά μπορούσαμε να αναζητήσουμε μαζί ένα σταθερό μέρος ήθικης καθαρότητας και έμπιστοσύνης μέσα στό πολυτάραχο ανθρώπινο τοπίο των αλλαγμένων άξιων, άδηλών έλπίδων και καταρρευουσών δεσμεύσεων.

‘Ο ανασχηματισμός τής Οικουμενικής Κίνησης είναι σήμερα ένα έπιβεβλημένο έργο, πού καλεί τή νεώτερη γενεά να έν-

μερωθει, να δεχθει και να συμμετάσχει ενεργά στις προσπάθειες δημιουργίας κοινωνίας στον μοναδικό οίκο του Θεού. Τίς τελευταίες δεκαετίες οί μεταξύ των Έκκλησιών σχέσεις άλλαξαν δραστικά από τήν άπομόνωση στον άλληλοσεβασμό, στή συνεργασία και –ιδιαιτέρως μεταξύ των μετερρυθμισμένων Έκκλησιών – στήν κοινωνία τής ευχαριστίας. Η ιστορία τής οικουμενικής πορείας των Έκκλησιών εμπλουτιζόταν άδιάκοπα. Έν τούτοις όμως, οί κλασσικές μέθοδοι τής οικουμενικής διάπλασης βαθμιαία έλαττώνονται. Ένώ σημαντικά βήματα προς τήν όρατή ένότητα δέν έχουν μεταδοθει έπαρκώς, δέν έχουν γίνει πλήρως άποδεκτά και δέν έχουν εφαρμοσθει στή ζωή των Έκκλησιών.

Η Έκκλησιολογία: ‘Ως άποτέλεσμα του έργου τής «Είδικτης Έπιτροπής επί τής ‘Ορθόδοξου Συμμετοχής στό ΠΣΕ», ή άδελφότης μας καλείται να δώσει εκ νέου προσοχή στις εκκλησιολογικές προϋποθέσεις πού βρίσκονται πίσω από τή δέσμευση για τή χριστιανική ένότητα. Έτσι, μέ βαθύ άλληλοσεβασμό και μέσα στό πνεύμα τής δέσμευσης στήν άδελφότητα, τήν όποία οί Έκκλησίες-μέλη μας βιώνουν έντός του ΠΣΕ, ρωτάμε τίς ‘Ορθόδοξες Έκκλησίες-μέλη: “Υπάρχει στήν όρθόδοξη εκκλησιολογία χώρος και για άλλες Έκκλησίες; Και πώς περιγράφεται και όριοθετείται ό χώρος αυτός;” Και, παρομοίως ρωτάμε τίς παραδοσιακά μετερρυθμισμένες Έκκλησίες; “Πώς αντιλαμβάνεται, ύποστηρίζει

και εκφράζει ή Έκκλησία σας τό γεγονός ότι άνήκετε στη Μία, ‘Αγία, Καθολική και ‘Αποστολική Έκκλησία;”

‘Ασφαλώς, οί άπαντήσεις στα θεμελιώδη αυτά εκκλησιολογικά έρωτήματα θά επηρεάσουν ούτως ή άλλως τήν άλληλοαναγνώριση του Βαπτίσματος μεταξύ των Έκκλησιών-μελών μας, καθώς και τήν ίκανότητα ή άνικανότητά τους να αναγνωρίσει ή μία τήν άλλη ως Έκκλησία. Θά επηρεάσει επίσης τον τρόπο, μέ τον όποιο οί Έκκλησίες αντιλαμβάνονται τον σκοπό τής Οικουμενικής Κίνησης και των όργάνων της –συμπεριλαμβανομένου και του ΠΣΕ. Για τό λόγο αυτό, και για πολλούς άλλους, θά θέλαμε να ένθαρρύνουμε τό διάλογο πάνω στα θεμελιώδη αυτά ζητήματα όχι μόνο έντός τής Έπιτροπής Πίστις και Τάξις, αλλά και στις σχέσεις μας μέ όλους τους διαχριστιανικούς συνεργάτες.

Οί Έκκλησίες μέλη του ΠΣΕ διαφέρουν πολύ μεταξύ τους. ‘Αλλά είναι μία εκκλησία στη δέσμευσή τους να βιώσουν τή χριστιανική τους πίστη στον κόσμο του σήμερα: να διακηρύξουν ότι ή πίστη είναι ένα μήνυμα έλπίδας για τήν ανθρωπότητα: να άντλήσουν δύναμη από αυτήν τήν πίστη για να άντισταθούν στις δυνάμεις τής ματαιότητας και του σχετικισμού· και να βρουν σε αυτήν τά μέσα να άντισταθούν στήν άδικία, και να φέρουν καταλλαγή και θεραπεία σ’ ένα έμπερίστατο κόσμο.

Παραδεχόμαστε ότι ή πίστη μας είναι περισσότερο άποτελεσματική και έντονη

όταν βιώνεται από κοινού μέ τους έν Χριστώ άδελφούς και άδελφές· ότι τά κηρύγματα και οί μαρτυρίες μας, ή άποστολή και προσφορά ύπηρεσίας είναι όλα πιο τεlesφόρα όταν μπορούμε να προσευχηθούμε, να διακηρύξουμε, να μιλήσουμε και να δράσουμε από κοινού παρά μεμονωμένα. Για τό λόγο, αυτό θά ήθελα τελιώνοντας να επανέλθω στό θέμα τής ένότητας. ‘Ο Χριστός διά του Βαπτίσματος μάς έκανε ιδικούς του. Κάνοντας μας ιδικούς του, ό Χριστός δέσμευσε τον καθένα από μάς μαζί Του και τον ένα μέ τον άλλον. Έπειδή ό δεσμός τής ένότητας δέν είναι έδραιωμένος σε μάς αλλά στον Χριστό, είναι άρρηκτος. Είμαστε ένα έν Χριστώ. Μακάρι όλοι οί χριστιανοί να προσευχόμαστε και να εργαζόμαστε μαζί, ίσως έτσι ή ένότητά μας γίνει όρατή για όλον τον κόσμο».

‘Ο Πάπας Βενέδικτος επαναβεβαίωσε τή θέληση τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας για τή συνέχεια τής συνεργασίας μέ τό ΠΣΕ και εξέφρασε τήν έλπίδα ότι ή έπισκεψη ήταν παραγωγική και ένίσχυσε τους δεσμούς κατανόησης και φιλίας μεταξύ τής ΡΕ και του ΠΣΕ. « Η δέσμευση τής Ρωμαιοκαθολικής Έκκλησίας στήν αναζήτηση για τή χριστιανική ένότητα είναι άμετάκλητη».

‘Ο κ. Kobia κάλεσε τον Ποντίφηκα να έπισκεφθει τήν έδρα του ΠΣΕως ένα άκόμη δείγμα καλής θελήσεως στό μακρύ δρόμο προς τήν όρατή ένότητα.

Ο Γενικός Γραμματέας του ΠΣΕ Αιδ. Δρ. Samuel Kobia έπικεφαλής αντιπροσωπείας του ΠΣΕ, αποτελούμενης από 3 μέλη της Κεντρικής Έπιτροπής και τον Άναπληρωτή Γενικό Γραμματέα κ. Γεώργιο Λαιμόπουλο, επισκέφθηκε για πρώτη φορά υπό την

Ή επίσημη επίσκεψη του Δρος Samuel Kobia στην Όρθόδοξο Έκκλησία της Ρωσίας και ή ανεπίσημη επίσκεψη του Καρδινάλιου Walter Kasper στη Μόσχα.

ιδιότητα αυτή τη Ρωσική Έκκλησία (18-24 Ιουνίου 2005). Στο επίκεντρο της ημερησίας διάταξης ήταν ή αναζωογόνηση της Έκκλησίας Ρωσίας και οι σχέσεις της με το ΠΣΕ. Στα πλαίσια της επίσκεψης προγραμματίστηκαν συναντήσεις με θρησκευτικούς, κοινοβουλευτικούς και κυβερνητικούς εκπροσώπους, καθώς και επισκέψεις στο Όρθόδοξο Πανεπιστήμιο του Αγίου Τύχωνος και στο όρφανοτροφείο της Μόσχας.

Ό Πατριάρχης Άλέξιος Β΄ εξέφρασε την ευγνωμοσύνη του για την «πραγματικά χριστιανική αλληλεγγύη» που έδειξε ή ήγερσία του Συμβουλίου κατά την περίοδο της Σοβιετικής Ένωσης και παραδέχθηκε ότι ή συμμετοχή της Έκκλησίας του στο ΠΣΕ βοήθησε πολύ στο να ξεπεραστεί ή δύσκολη αυτή περίοδος απομόνωσης και διώ-

ξεων. Ός γνώστης και ένεργό μέλος της Οικουμενικής Κίνησης από τό 1961, – όταν ή Ρωσική Έκκλησία κατέστη μέλος του ΠΣΕ, – μέχρι την εκλογή του στον Πατριαρχικό Θρόνο, ό Άλέξιος προειδοποίησε ότι οι νέες εξελίξεις σε κάποιες Έκκλησίες ίσως ύπονομεύσουν τις διαχριστιανικές σχέσεις.

Έπεσήμανε τά νέα εμπόδια που έχουν προκύψει στην πορεία για τη χριστιανική ένότητα, τά όποια

προέρχονται από μία «φιλελεύθερη έρμηνεία» των αρχών της χριστιανικής ήθικης, και από τίς ύπάρχουσες αποκλίσεις στη διδασκαλία και πρακτική στην εκκλησιαστική ζωή. Παρά ταύτα έπιβεβαίωσε την πλήρη συμμετοχή της Έκκλησίας του στο ΠΣΕ και εξέηρε τό αποτελεσματικό έργο της «Ειδικής Έπιτροπής επί της Όρθοδόξου συμμετοχής στο ΠΣΕ», ή όποια κατά τον κ. Kobia έδωσε την δυνατότητα στις Έκκλησίες-μέλη του Συμβουλίου «να προχωρήσουν με μία νέα αντίληψη περί της αναγκαιότητας και του έφικτου της κοινής προσευχής και της από κοινού αντιμετώπισης των προβλημάτων...». Ό Αιδ. κ. Kobia αναφέρθηκε στην εμφάνιση μιās νέας θεσμικής άγωγής και στις ριζοσπαστικές αλλαγές που έγιναν σε άρκετούς τομείς της ζωής και μαρτυρίας του Συμβουλίου. Ό

Ρώσος Πατριάρχης εξέφρασε την έπιθυμία της Ρωσικής Έκκλησίας να συνεργασθεί με τό ΠΣΕ σε ειρηνευτικά, διαθρησκειακά και οικολογικά θέματα.

Η διατήρηση της άκεραιότητας της Οικουμενικής Κίνησης εν όψει της αύξανόμενης διαφορετικότητας που παρατηρείται μεταξύ των Έκκλησιών συζητήθηκε και στή συνάντηση με τον Πρόεδρο του Τμήματος Έξωτερικών Σχέσεων της Ρωσικής Έκκλησίας, Μητροπολίτη Smolensk και Kalliningrad κ. Κύριλλο, ό όποιος έπεσήμανε τό αύξανόμενο χάσμα στη σημερινή θεολογική και ήθικη διδασκαλία των Έκκλησιών και έθεσε τό έρώτημα, εάν ή Οικουμενική Κίνηση έχει να έπιδείξει μία άπτή πρόοδο στο ζήτημα της ένότητας των Έκκλησιών. Επίσης άντηλλάγησαν άποψεις σχετικά με τίς πρόσφατες εξελίξεις στη Ρωμαιοκαθολική Έκκλησία και εκφράσθηκε ή αισιοδοξία τους για ανανέωση της διαχριστιανικής προοπτικής.

Χρονικά, ή επίσκεψη του Γενικού Γραμματέα του ΠΣΕ στη Μόσχα συνέπεσε με την εκεί παρουσία του καρδινάλιου Walter Kasper. Σκοπός της επίσκεψης του Προέδρου του «Ποντιφηκού Συμβουλίου για την Προώθηση της Χριστιανικής Ένότητας» ήταν να κάνει κάποια «μικρά βήματα» στην προσπάθεια για τη συνέχιση του διαλόγου «με τό Όρθόδοξο Πατριαρχείο». Ό κ. Kasper είχε συναντήσεις με τον Μητροπολίτη Κύριλλο και τον Ρωμαιοκαθολικό Μητροπολίτη Άρχιεπίσκοπο Μόσχας

Tadeusz Kondrusiewicz.

Όπως είπε σε συνέντευξή του ό καρδινάλιος Kasper, λίγο μετά την εκλογή του ό Πάπας Βενέδικτος ΙΣΤ΄ δήλωσε ότι τό θέμα αυτό άνήκει στις κύριες προτεραιότητές του. Βρίσκονται λοιπόν έδω για να εξετάσουν τί δυνατότητες ύπάρχουν και τί έnergειες μπορούν να γίνουν και από τίς δύο πλευρές, καθώς και συγκεκριμένα «τεχνικά» θέματα. Όλες οι ώς τώρα έπαφές έγιναν με την τοπική Έκκλησία. «Ύπάρχουν έπαφές μεταξύ της Αγίας Έδρας και του Πατριαρχείου Μόσχας, όπως και μεταξύ της τοπικής Ρωμαιοκαθολικής και της Ρωσικής Έκκλησίας και σαφώς τά δύο αυτά πράγματα πρέπει να συμβαδίσουν. Ό κ. Kasper δέν θέλησε να μιλήσει για τό ζήτημα «Έλληνοκαθολικής Έκκλησίας της Ούκρανίας», δηλ. της Ούνιτικής Έκκλησίας, για τό όποιο ό νέος Πάπας συμμερίζεται την άποψη του προκατόχου του, γιατί δέν άνήκει στις άρμοδιότητές του «να συζητά για άλλες Έκκλησίες». Τό άντικείμενο συζήτησης με τη Ρωσική Έκκλησία δέν είναι τό Ούκρανικό, αλλά τό τί μπορούν να κάνουν ή Άγία Έδρα και ή Ρωσική Όρθόδοξη Έκκλησία για την Ευρώπη και για τίς χριστιανικές άξίες στην Ευρώπη». Ό καρδινάλιος Kasper έλπίζει στην επανέναρξη του διεθνούς θεολογικού διαλόγου μεταξύ της Ρωμαιοκαθολικής και της Όρθοδόξου Έκκλησίας, που διεκόπη τό 2001, εντός του προσεχούς φθινοπώρου.

ΣΥΝΤΟΜΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ

☉ Στήν Έλβετία αυτοκτονούν ετησίως 1300-1400 άτομα, ως επί τό πλείστον άνδρες, ενώ υπολογίζεται ότι μόνο οι απόπειρες ανέρχονται σε 15 με 25 χιλιάδες. Έξ αυτών καταγράφονται μόνο 10 περίπου χιλιάδες. Τό έλβετικό Υπουργείο Υγείας εξετάζει τρόπους για νά συμπεριλάβει τό πρόβλημα στά προγράμματα προληπτικής ιατρικής (NZZ 25.05.2005).

☉ Ήυνήλθε στό Cartigny Έλβετίας (28 Μαΐου-2 Ιουνίου) ή 15μελής Έπιτροπή του ΚΕΚ « Έκκλησίες εν διαλόγω», για νά συζητήσει τρέχοντα θέματα, όπως ό θεολογικός διάλογος Όρθοδόξων-Μετερρυθμισμένων και ή προετοιμασία της 3ης Ευρωπαϊκής Οικουμενικής Συνελεύσεως στό Sibiu της Ρουμανίας.

☉ Μέ πρωτοβουλία του Αιδ. Δρος Martin Robra του Προγράμματος «Justice Peace and Creation» του ΠΣΕ, πραγματοποιήθηκε στή Γενεύη σεμινάριο με θέμα «Νανοτεχνολογία: Η επόμενη βιομηχανική επανάσταση. Έπιστήμη για τούς φτωχούς ή μία νέα τεχνολογία του όλιγοπωλίου;». Στή συνάντηση των G8 στή Σκωτία, θά εξετασθεϊ ή πρόταση Καναδά-Μ. Βρετανίας για μία " Pro-Poor Science", στρατηγική σχετική με τίς κλιματολογικές μεταβολές, τή βιοτεχνολογία και κάτι που λέγεται νανοτεχνολογία. Σύμφωνα με τό Έθνικό Ίδρυμα Έπιστημών των ΗΠΑ μέσα σε 6 χρόνια ή παγκόσμια αγορά στον τομέα της νανοτεχνολογίας θά υπερβεί τά 3 τρισ. δολ. ΗΠΑ· σημειωτέον ότι πολλές κυβερνήσεις δέν έχουν καν ακούσει για αυτό. Στό σεμινάριο έγινε μία εισήγηση

επί του θέματος και ακολούθησαν σύντομες παρουσιάσεις σχετικά με τήν εφαρμογή της νανοτεχνολογίας και τίς επιπτώσεις της, ιδιαίτέρως για τίς χώρες του νοτίου ήμισφαιρίου, στή βιομηχανία τροφίμων, στή αγροκαλλιέργεια, στίς πρώτες ύλες, στήν πνευματική ιδιοκτησία, στα έμπορεύσιμα αγαθά.

☉ Οι έλβετοί ψηφοφόροι ενέκριναν με 58% νέο νόμο, ό όποιος παρέχει σε όμοφυλοφυλικά ζευγάρια πολλά από τά δικαιώματα (φορολογικά, κοινωνικής ασφάλισης και κληρονομικά) που έχουν τά έτερόφυλα. Όχι όμως και τό δικαίωμα υιοθεσίας παιδιών. Η Ρωμαιοκαθολική Έκκλησία ήταν κατά του νόμου. Από τά 7 καντόνια που τον καταψήφισαν μόνο σε ένα κυριαρχεί ή προτεσταντική παράδοση ενώ τά 6 είναι άμιγώς ρωμαιοκαθολικά.

☉ Έγκαινιάστηκε στίς 26 Ιουνίου τό Κέντρο Οικουμενικών Έρευνών στό Ίνστιτούτο του Bossey. Στήν προσπάθεια να αυξηθεϊ ή δυνατότητα ακαδημαϊκής έρευνας στον τομέα των Οικουμενικών Σπουδών, τό ΠΣΕ ανακαίνισε τίς εγκαταστάσεις του Bossey. Η βιβλιοθήκη με 130 χιλ. τόμους και 1400 περιοδικά, και τό αρχείο με χιλιάδες ντοκουμέντα, φωτογραφίες και όπτικοακουστικό υλικό καλύπτουν τήν ιστορία της Οικουμενικής Κίνησης από τον 19ο αιώνα μέχρι σήμερα. Η ίδρυση του Κέντρου κατέστη δυνατή χάρις στήν γενναιόδωρη προσφορά της Τράπεζας Pictet & Cie. Μία συμβολή στο «πνεύμα της ανεξιθρησκείας και του διαλόγου», που χαρακτηρίζει τήν πόλη της Γενεύης.

Π Ε Ρ Ι Ε Χ Ο Μ Ε Ν Α

Σημείωμα εκδότη	1
Ἡ συμβολή τῶν Ἐκκλησιῶν γιά μιὰ βιώσιμη Εὐρώπη. Ἐκκλήση τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Χριστιανικοῦ Περιβαλλοντικοῦ Δικτύου...2-4	
Κρίσιμη καμπή στόν Διαθρησκειακό Διάλογο. Διεθνές Διαθρησκειακό Συνέδριο. Γενεύη 7-9 Ἰουνίου 2005.....5-8	
Κεντρική Ἐπιτροπή καί ἐκλογή νέου Γ. Γραμματέα τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν	9-10
Ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Γενικοῦ Γραμματέα τοῦ ΠΣΕ Samuel Kobia στόν Πάπα Βενέδικτο Ιζ'.....11-13	
Ἡ ἐπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Δρος Samuel Kobia στήν Ἐκκλησία τῆς Ρωσίας καί ἡ ἀνεπίσημη ἐπίσκεψη τοῦ Καρδινάλιου Walter Kasper στή Μόσχα.....14-15	
Σύντομες εἰδήσεις	16

Φωτογραφία ἐξωφύλλου: Πεντηκοστή. Λεπτομέρεια τρίπτυχου του ζωγράφου Γεωργίου Κλόντζα, ἀπό το βιβλίο «Οἱ Θησαυροί τῆς Μονῆς Πάτμου».

Διμηνιαία ἔκδοσις τοῦ περιοδικοῦ ΕΝΗΜΕΡΩΣΙΣ
(Ἀρ. ἀδείας 7456)

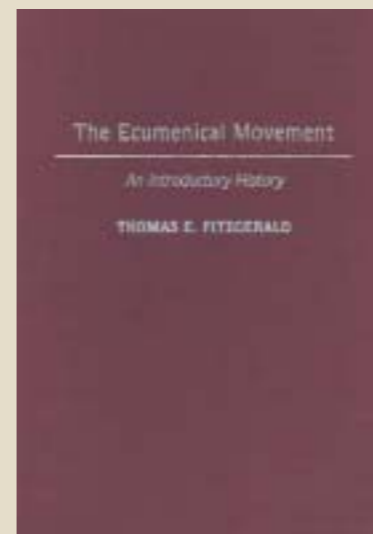
Ἰδιοκτήτης: Μόνιμος Ἀντιπροσωπεία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου
στό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν

Ἐκδότης-Διευθυντής: ὁ Μόνιμος Ἀντιπρόσωπος καί Ἀρχιμανδρίτης
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου Βενέδικτος Ἰωάννου

Διεύθυνσις: Permanent Delegation of the Ecumenical Patriarchate to the WCC,
150 Route de Ferney, P.O. BOX 2100, CH-1211 GENEVA 2, SWITZERLAND
Τηλ. +41.22.791.6348 Fax: +41.22.791.6346
e-mail: ecupatria@wcc-coe.org
http://www.ecupatria.org

Διεύθυνσις Ἀθηνῶν: Τ.Θ. 19085, Ἀθήναι 11701

Σχεδιάσις: Δημήτρης Θ. Ἀρβανίτης, Κονδᾶκη 25, Ἀθήναι 11476
Τυπογραφεῖον: Βιβλιοσυνεργατική Α.Ε.Π.Ε.Ε., Φειδίου 18, Ἀθήναι 10678

The Ecumenical Movement. An Introductory History

Series: Contributions to the Study
of Religion

Thomas E. FitzGerald
Τιμή: \$64.9 ISBN: 5 0-313-30606-0
Σελ.: 288 1η ἔκδοσις: 2004
Greenwood Publishing Group, P.O.
Box 6926, Portsmouth, NH 03802-6926

Τί εἶναι ἡ Οἰκουμενική Κίνησις; Πῶς καί πότε ἄρχισε; Ποιοί οἱ στόχοι τῆς καί πῶς θά ἐπηρεάσουν τό μέλλον τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν; Τό βιβλίο αὐτό ἀπαντᾷ στίς πιό πάνω ἐρωτήσεις καί ἐξετάζει τήν ἐνδιαφέρουσα ἱστορία τῶν νεώτερων συναντήσεων μεταξύ Ὁρθόδοξου, Ρωμαιοκαθολικῆς, Ἀγγλικανικῆς, Παλαιοκαθολικῆς καί τῶν περισσοτέρων Προτεσταντικῶν Ἐκκλησιῶν. Οἱ περισσότερες ἀπό αὐτές τίς Ἐκκλησίες εἶναι διαιρεμένες γιά αἰῶνες σέ θέματα θεολογίας, πίστεως καί πράξεως. Ἡ Οἰκουμενική Κίνησις προσπαθεῖ νά γεφυρώσει τίς διαφορές αὐτές καί νά φέρει τίς Ἐκκλησίες μαζί σέ μιὰ ἐνότητα βασισμένη στά κοινά σημεῖα καί στήν κατανόηση τῆς Χριστιανικῆς πίστεως. Ὁ π. Thomas Fitzgerald ἀναζητεῖ στό βιβλίο αὐτό τά ἴχνη τῆς ἱστορίας τῶν Ἐκκλησιῶν καί τῶν μεταξύ τους διαιρέσεων καί ἐπικεντρῶ-

νεται στούς τρόπους μέ τούς ὁποίους ἄρχισε ἡ Οἰκουμενική Κίνησις καί τίς προσπάθειες πού ἔγιναν, γιά νά βοηθήσουν τίς Ἐκκλησίες στήν ἀντιμετώπιση τῆς πανάρχαιας διαπάλης, τῆς ἐχθρότητας καί τῶν παρανοήσεων.

Ὁ ὀρθόδοξος ἱερέας Αἰδ. Thomas E. FITZGERALD εἶναι Καθηγητής Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας καί Ἱστορικῆς Θεολογίας στήν Ὁρθόδοξη Θεολογική Σχολή Τιμίου Σταυροῦ στό Brookline τῆς Μασαχουσέτης (Βοστώνη). Στό παρελθόν ἐργάσθηκε στή Γενεύη στό Παγκόσμιο Συμβούλιο Ἐκκλησιῶν ὡς Ἐκτελεστικός Διευθυντής τοῦ Προγράμματος “Ἐνότης καί Ἀνανέωσις”, καί ἔχει συμμετάσχει μέχρι τώρα σέ ἀρκετά θεολογικά συνέδρια καί διαχριστιανικούς διαλόγους σέ περισσότερες ἀπό 30 χῶρες. Εἶναι συγγραφέας εὐαρίθμων ἄρθρων καί βιβλίων.